

DEPREM SONRASI
EN KRİTİK SAATLER OLAN İLK 72 SAAT İÇİN

TEHLİKE AVI

BİLGİLEN
PLANLA
HAZIRLAN

TEHLİKE AVI: YAPISAL OLMAYAN RİSKLERİN AZALTILMASI

En son yaşanan depremlerden elde edilen deneyimlerden depremlerdeki ölümlerin %3'ünün, yaralanmaların ise yarısının yapısal olmayan, yani ev ve işyerlerindeki eşya ve mobilyalar kaynaklı, olduğunu öğrendik.

Tehlike avı, deprem esnasında devriler, kırılarak, kayarak, düşerek yaralanmamıza neden olabilecek hareketli eşyaları, ekipmanları belirlemek ve bunlarla ilgili önlemleri alma işi. Bu iş genel olarak, mobilya ve eşyalarla ilgili yer değişimi, sabitleme, tehlikeli ekipmanları evin dışına çıkarma, sadeleştirme yaklaşımıyla yapılıyor.

Risk teşkil eden ve gözden geçirilmesi gereken eşya grupları şunlar:

- Dolaplar, mobilyalar ve ağır eşyalar
- Beyaz eşyalar
- Avizeler, spotlar, ayaklı aydınlatma elemanları
- Camlar, aynalar
- Raflarda bulunan eşyalar
- Elektronik eşyalar
- Çerçeve, tablo ve panolar
- Isıtıcılar ve kombiler
- Elektrikli ekipmanlar
- Süs eşyaları, aksesuarlar, züccaciye
- Balkon ve çatılardaki ekipmanlar
- Merdivenlerdeki eşya ve ekipmanlar

Aşağıda sıraladığımız önlemleri uygulamanız ev ve işyerlerinizdeki yapısal olmayan riskleri ortadan kaldıracaktır. Bu liste size çok uzun ve çok zor gelebilir. Buradaki önlemlerin hepsini hayata geçiremeyebilirsiniz. Gözünüz korkmasın, ne kadarını yaparsanız o kadar iyi.

- Tüm aile bireylerinizle evinizin **bütün odaları** için tehlike avı çalışmasını yapın, riskleri belirleyin. Aynı esnada her oda için güvenli yerleri de belirleyin.
- Evinizde **ev ayakkabısı** veya **önü kapalı kalın tabanlı terlikler** giyerek depremden sonra kırılan eşyalar ve camlar sonucu oluşabilecek ayak yaralanmalarının önüne geçebilirsiniz. Gece de bu ayakkabı/terliği yatağınızın yanında bulundurun.
- **Kullanmadığınız eşyalarınızı** evden uzaklaştırın; evinizi mümkün olduğunca sadeleştirin.
- Deprem anında kayabilecek, devrilebilecek, kırılabilecek, çıkış ve tahliye yollarını kapatabilecek eşyaların **mümkünse yerlerini değiştirin, değilse duvara sabitleyin**, kaymalarını engelleyin.

- **Bilgisayar ve televizyon** gibi elektronik cihazları öncelikle buldukları masa/sehpaya, masa/sehpayı da duvara sabitleyin.
- **Dolapları** ağırlık ve yüksekliklerine uygun malzemelerle duvara sabitleyin.
- **Dolap içlerinde** ağır malzemeleri alt raflara, hafif malzemeleri üst raflara yerleştirin. Dolap içlerinde kaydırmaz tutucu örtüler kullanın.
- **Dolap üstlerinde** depremde sağa sola uçuşabilecek eşyalar bulundurmayın veya bunları sabitleyin.
- **Dolapların kapaklarına ve çekmecelere** kilit takın.
- Ev içindeki **camlı kapıları ve aynalı dolap kapaklarını** camsız modellerle değiştirin. Camları, aynaları kırılma ve patlamalara karşı folyo ile kaplayın veya temperli cam kullanın. **Büyük camları** folyo ile kaplayamıyorsanız, içeriye doğru patlamalarını önlemek için önlerindeki kalın perdeleri kapalı tutun.
- **Tekerlekli mobilyaların** kaymalarını engellemek amacıyla teker kilitlemelerini devrede olduğundan emin olun.
- Düşme riski olan **ağır avizelerinizi** daha hafif modellerle (örneğin kağıttan) veya abajur şekline dönüştürün. Dönüştüremiyorsanız, sağlamlıklarını kontrol ettirin.
- **Resim ve çerçeveleri** duvarlara kapalı kanca vidalarla sabitleyin.
- Sehpaların, masaların üzerindeki **aksesuarlarda** sadeleşmeye gidin, tutucu malzemelerle kaymalarını, savrulmalarını engelleyin.
- **Açık rafların** önlerine bant çekerek üzerlerindeki eşyaların savrulmasını önleyin.
- **Beyaz eşyaları** uygun malzemelerle duvara sabitleyin (buzdolabı, çamaşır makinesi, bulaşık makinesi)
- **Soba ve elektrikli ısıtma araçlarını** devrilmelerini engelleyecek şekilde bulunduğu yere sabitleyin, borularının sağlamlığını kontrol ettirin, uygun şekilde sağlamlaştırın.
- **Termosifon, şofben, kombi** gibi su ısıtıcılarını emniyetli bir şekilde duvara/yere sabitleyin
- Evinizde **yığılı, üst üste eşya** bulundurmayın.
- Ender kullandığınız **tehlikeli araç-gereçlerinizi, kimyasalları** evinizde-işyerinizde tutmayın veya kırılmayacak/saçılmayacak şekilde muhafaza edin (piknik tüpü, kamp tüpü, tiner, boya ve diğer kimyasallar).
- **Balkon ve çatılarda** ağır eşyalar bulundurmayın. Saksılar, klima dış üniteleri, güneş panelleri, uydu antenleri, mutfak tüpleri, su depoları, bacalar gibi nesnelere sabitleyin, gereksiz olanları uzaklaştırın.
- **Merdivenlerde** eşya bulundurmayın, merdivenlerin tahliye yolu olduğunu unutmayın.
- **Ana elektrik panosunun, doğalgaz açma-kapama vanasının** yerinin ve acil durumlarda nasıl kapatılacağına tüm aile fertleri tarafından bilinmesini sağlayın.
- **Doğalgazın** cihazlarla bulunduğu noktada esnek bağlantılar kullanın.

- Kayabilecek/devrilebilecek ağır eşyaları **çıkış yollarından ve kapılardan uzağa** yerleştirin veya sabitleyin
- Duvar seramikleri en ufak basınçla patlayabilir. **Banyo ve mutfaklar** bu açıdan en tehlikeli yerlerdir. Depreme buralarda yakalanmanız durumunda 3 adımda güvenli bir alana geçmeye çalışın.
- **Asma tavanları** sabitleyin ve güçlendirin.
- **Yangın söndürücüler** (ABC tipi) kolayca ulaşılabilir yerlere yerleştirin, kaymalarını, yuvarlanmalarını önleyecek şekilde sabitleyin.
- Duvara sabitleme yaparken mutlaka **duvarın yapısal özelliklerine** uygun teknik ve malzemelerle yapıya zarar vermeden çalışın.
- Tehlike avı için ihtiyacınız olan malzemeleri yapı marketlerden, nalburlardan temin edebilirsiniz. Metal L-profiller, kendinden çift taraflı yapışkanlı bantlar, cam filmleri, kaydırmaz zemin şilteleri, sismik montaj elemanları, dokuma bant ve kayışlar, sabitleme (deprem) mumu, kilitli tekerlekler, mekanik kilitler, dübel ve (kanca) vidaları ihtiyacınıza göre temin edin.

Bu işleri teknik olarak nasıl yapacağınızla ilgili detaylara **Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi Deprem Araştırma Enstitüsü Afete Hazırlık Eğitim Birimi** tarafından hazırlanmış **"YOTA"** adlı dokümandan (ISBN: 975 -6193-20-4) erişebilirsiniz. Bu doküman resimli örnekler ve her bir sabitleme işlemi için montaj elemanı bilgi ve işlem tanımları gibi detaylı teknik açıklamaları içeriyor. Dokümana bu bağlantıdan erişebilirsiniz:

<https://kuzguncukdepremdayanismasi.org/wp-content/uploads/2023/06/YOTA.pdf>

QR kodu okutun

Tehlike avı konusunda daha fazla bilgi edinmek isterseniz şu kaynakların yararlı olacağını düşünüyoruz:

AFAD - Evinizde Tehlike Avı Yaptınız mı? - 1:50

https://www.youtube.com/watch?v=hNnTUabRA_k

QR kodu okutun